

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/32/2025
Identifikačné číslo spisu:	2325201263
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženkovej
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2325201263.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivce Čelkovej, v spore žalobcu AVA-stav, s.r.o., so sídlom Puškinova 700/90, 924 01 Galanta, IČO: 43 989 268, proti žalovanému Siluma, spol. s r.o., so sídlom Veľký Slavkov 295, 059 91 Veľký Slavkov, IČO: 36 460 311, o vzájomnej žalobe, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 40Cb/84/2025, o nesúhlase Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Okresným súdom Galanta, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 40Cb/84/2025 je Okresný súd Galanta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta ako súd prvej inštancie, písomným podaním z 27. augusta 2025 (č. l. 106 spisu) v spore označených sporových strán vyslovil v zmysle § 40 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) svoju kauzálnu nepríslušnosť a spis podľa § 43 ods. 1 CSP postúpil Okresnému súdu Prešov s odôvodnením, že v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Prešove je na konanie príslušný označený prvoinštančný súd. O postúpení veci upovedomil sporové strany s uvedením, že vylúčená vzájomná žaloba bola protistrane doručovaná v pôvodnom konaní, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 28Cb/4/2022.

2. Okresný súd Prešov s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému na rozhodnutie o príslušnosti [(nezažurnalizovaný) prípis z 25. novembra 2025)]. Citujúc ustanovenia § 13, § 18 a § 43 ods. 2 CSP, dôvodiac zároveň rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/48/2022 - Zo súdnej praxe 59/2003, namietol procesný postup Okresného súdu Galanta, ktorý jednoznačne a explicitne vznesenú kompenzačnú námietku žalovaného vyhodnotil ako vzájomnú žalobu, túto vylúčil na samostatné konanie a postúpil ju na prejednanie Okresnému súdu Prešov. Poukázal na to, že žalovaný v rámci kompenzačnej námietky síce uviedol, že jeho nárok voči žalobcovi je vyšší ako žalobou uplatnená suma, ale svoj tvrdený vyšší nárok nenavrhol priznať v súdnom konaní, ale v rámci prostriedkov

procesnej obrany si ho uplatnil ako kompenzačnú námietku len do výšky žalobcom uplatneného nároku. Okresný súd Prešov vyslovil názor, že v danom prípade ide o jednoznačný spôsob vyjadrenia vôle žalovaného, ktorý na pojednávaní dňa 25. apríla 2023 uplatnil kompenzačnú námietku podľa § 141 ods. 1 CSP, a to výlučne v rozsahu, v ktorom uznal dôvodnosť uplatnených nárokov.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Okresnému súdu Galanta (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu je dôvodný; pričom už v uznesení sp. zn. 6Ndc/15/2019 z 11. decembra 2019 judikoval, že pre určenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva.

4. Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 28Cb/4/2022 domáhal od žalovanej spoločnosti zaplata sumy 58.072,10 eura s príslušenstvom titulom porušenia záväzkov zo Zmluvy o dielo č. SUB/187/12/2018 v znení jej dodatkov, uzatvorenej medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom dňa 18. februára 2019. Žalovaný počas konania na pojednávaní konanom dňa 25. apríla 2023 (zápisnica o pojednávaní na č. l. 43 - 46 spisu) pre prípad neuznania zániku pohľadávky žalovaného titulom faktúr č. 202100490, č. 202100491 a č. 202100492 postupom podľa bodu 8.6 zmluvy o dielo uplatnil nárok titulom označených faktúr ako kompenzačnú námietku voči žalobcom uplatnenému nároku. Uplatnenú kompenzačnú námietku voči žalobcovi špecifikoval nasledovne: „...uplatňujeme si nárok vyplývajúci z faktúry č. 202100490, č. 202100491 a č. 202100492 ako kompenzačnú námietku podľa § 141 ods. 1 CSP, a to výlučne v rozsahu, v ktorom súd uzná dôvodnosť žalobcom uplatnených nárokov. Žalovaný si touto kompenzačnou námietkou uplatňuje voči žalobcovi len toľko, koľko sa na strane žalobcu preukáže ako nesporné.“ Následne písomným podaním z 8. marca 2024 (č. l. 39 spisu) žalovaný svoju kompenzačnú námietku rozšíril o faktúru č. 202400166 vo výške 13.412,-- eur (nárok na náhradu nákladov náhradného plnenia podľa bodu 5.11 zmluvy o dielo) a faktúru č. 202400167 vo výške 103.500,-- eur (nárok na zmluvnú pokutu podľa bodu 15.4 zmluvy o dielo za omeškanie zhotoviteľa s odstránením väd uplatnených objednávateľom počas trvania záručnej doby).

5. Okresný súd Galanta uznesením č. k. 28Cb/4/2022-486 zo dňa 7. marca 2025 (č. l. 1 spisu) vzájomnú žalobu žalovaného vylúčil na samostatné konanie s odôvodnením, že kompenzačnú námietku žalovaného posúdil ako žalobu podľa § 137 písm. a) CSP, ktorú nie je možné považovať za prostriedok procesnej obrany alebo útoku podľa § 149 a nasl. CSP, nakoľko pohľadávka uplatnená žalovaným prevyšuje pohľadávku žalobcu. Uviedol zároveň, že spoločné prejednanie vecí napriek totožnosti strán sporu, nie je s ohľadom na náročnosť dokazovania v záujme hospodárnosti konania, ale práve naopak, je v záujme účelnosti a efektívnosti konania jej vylúčenie na samostatné konanie, v ktorom žalovaný bude vystupovať ako žalobca a žalobca bude vystupovať ako žalovaný.

6. Zo spisu ďalej vyplýva (z podania doručeného Okresnému súdu Galanta dňa 2. júna 2025), že žalovaný v konaní vedenom pod sp. zn. 35Cn/2/2025 vo vzťahu k výzve na úhradu súdneho poplatku za vzájomnú žalobu namietol, že vo veci nejde o vzájomnú žalobu, pretože nikdy nežiadal priznať viac ako do výšky žalobcom uplatnených a nesporných nárokov (č. l. 57 spisu). Rovnako z ďalšieho podania doručeného Okresnému súdu Galanta dňa 27. júna 2025, označeného ako „Sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Galanta sp. zn. 35Cn/2/2025-65 zo dňa 04.06.2025“ (č. l. 74 spisu) vyplýva, že žalovaný namietol pochybenie Okresného súdu Galanta, keď zjavný prostriedok procesnej obrany vylúčil na samostatné konanie; žalovaný zopakoval, že nikdy nežiadal priznať viac, ako do výšky žalobcom uplatnených a nesporných nárokov a že tento postup uplatnil iba alternatívne pre prípad, že by Okresný súd Galanta neuznal platnosť zániku pohľadávok postupom podľa bodu 8.6 zmluvy o dielo.

7. Okresný súd Galanta prípisom z 27. augusta 2025 (č. l. 102 spisu) podľa § 40 CSP vyslovil svoju kauzálnu nepríslušnosť a spis podľa § 43 ods. 1 CSP postúpil na konanie Okresnému súdu Prešov s odôvodnením, že v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Prešove je príslušný menovaný súd podľa § 22 písm. g) CSP. O postúpení upovedomil obe procesné strany prípisom z 8. septembra 2025 (č. l. 103 spisu).

8.

Najvyšší súd sa po oboznámení s okolnosťami sporu stotožňuje s názorom vec predkladajúceho Okresného súdu Prešov o dôvodnosti nesúhlasu s postúpením veci Okresným súdom Galanta, avšak z dôvodov iných, než uvádzaných v predložennom nesúhlase, nakoľko v rámci posudzovania nesúhlasu s postúpením nemôže preskúmavať vecnú správnosť rozhodnutia súdu o žalovaným uplatnenej kompenzačnej námietke, ktorú vylúčil ako vzájomnú žalobu na samostatné konanie.

9. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

11. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

12. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

14. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

15. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

16. Podľa § 181 ods. 1, 2 CSP, po vyvolaní veci a úkonoch súdu podľa § 180 CSP (po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané; ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie) žalobca prednesie podstatný obsah žaloby a vyjadrení podľa § 167 CSP. Žalovaný má právo vyjadriť sa k prednesu žalobcu. Strana môže odkázať na svoje písomné podanie. Po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

17. Príslušnosť súdu, či už vecná, funkčná, kauzálna alebo miestna, sú procesnými podmienkami konania na strane súdu. Všeobecný súd skúma aj bez námietky svoju vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť ako podmienku konania počas celého konania, s výnimkou kauzálnej príslušnosti v obchodnoprávných sporoch, ktorú súd už po otvorení pojednávania, resp. po predbežnom prejednaní sporu, skúmať nemôže (§ 40 CSP). (Obligatórne) predbežné právne posúdenie veci, je popri (obligatórnom) určení sporných a nesporných skutkových tvrdení zo strany súdu kľúčovým inštitútom pre zrýchlenie civilného sporového konania, ako aj prostriedkom na predídanie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí.

18. Žalobca v predmetnom konaní podal na Okresný súd Galanta žalobu, ktorou vymedzil predmet

sporu, v danom prípade nárok o zaplatenie 58.072,10 eura s príslušenstvom titulom porušenia záväzkov zo Zmluvy o dielo č. SUB/187/12/2018 z 18. februára 2019, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, odôvodňujúc ho skutkovými tvrdeniami uvedenými v samotnej žalobe i v priebehu konania. Žalovaný na pojednávaní Okresného súdu Galanta, konanom dňa 25. apríla 2023, uplatnil, podľa svojho vyjadrenia, kompenzačnú námietku podľa § 141 ods. 1 CSP [špecifikujúc ju ako nárok z faktúry č. 202100490 v celkovej výške 8.505,60 eura, nárok z faktúry č. 202100491 vo výške 39.500,- eur a nárok z faktúry č. 202100492 vo výške 116.044,23 eura (a teda spolu vo výške celkom 164.049,83 eura)], ktorú „z opatrnosti“ rozšíril o ďalšie nároky [z faktúry č. 202400166 v celkovej výške 13.412,- eur (faktúra na č. l. 31 spisu) a faktúry č. 202400167 v celkovej výške 103.500,- eur (faktúra na č. l. 38 spisu)], ktoré u žalobcu uplatnil listom zo 16. septembra 2022 označeným ako „Reklamácia vád v záručnej dobe“ (č. l. 9 spisu) a na súde uplatnil rozšírenie kompenzačnej námietky písomným podaním z 8. marca 2024 (č. l. 39 spisu).

19. Zo zápisnice o pojednávaní konanom na Okresnom súde Galanta dňa 25. apríla 2023 (č. l. 43 a nasl. spisu) vyplýva, že súd otvoril pojednávanie vo veci, ku ktorej sa vyjadril právny zástupca žalobcu, ako i žalovaný (prostredníctvom svojej zástupkyne), ktorá uviedla, že pohľadávka žalobcu titulom uvoľnenia zádržného zanikla dňa 6. septembra 2021 postupom podľa bodu 8.6 zmluvy o dielo. Pre prípad, že by súd platnosť zániku pohľadávky podľa označeného bodu zmluvy neuznal, uplatnil žalovaný nárok vyplývajúci z faktúr označených v bode 18. tohto uznesenia ako kompenzačnú námietku podľa § 141 ods. 1 CSP. Po prednese žalovaného, súd vykonal výsluch svedka Y. I. a pojednávanie odročil na deň 20. júna 2023. Z ďalšej zápisnice, zažurnalizovanej ako č. l. 40 a nasl. spisu, najvyšší súd zistil, že Okresný súd Galanta dňa 4. marca 2025 pokračoval v pojednávaní a postupom podľa § 181 ods. 2 CSP uviedol predbežné právne posúdenie veci, po ktorom sa k veci vyjadril žalobca a jeho právny zástupca, ako i žalovaný, ktorý zopakoval, že „...iba z opatrnosti, ak by súd neuznal zánik pohľadávky podľa bodu 8.6 zmluvy, uplatnil kompenzačnú námietku podľa § 141 ods. 1 CSP, a to výlučne v rozsahu, v ktorom súd uzná dôvodnosť uplatnených nárokov. Vzhľadom na to, že si žalovaný neuplatňuje viac, ako žalobca žiada, žalovaný má za to, že ide o kompenzačnú námietku, nie o vzájomnú žalobu.“ Po uvedených prednesoch, súd na predmetnom pojednávaní rozhodol o vylúčení nároku žalovaného na zaplatenie sumy 164.149,83 eura ako vzájomnej žaloby z 19. februára 2022 na samostatné konanie.

20. Následne uznesením č. k. 28Cb/4/2022-486 zo dňa 7. marca 2025, Okresný súd Galanta vylúčil na samostatné konanie vzájomnú žalobu žalovaného (vo výroku o bližšie nešpecifikovaný nárok), ktorú v odôvodnení uznesenia konkretizoval tak, že pozostáva z kompenzačnej námietky žalovaného uplatnenej na pojednávaní dňa 25. apríla 2023, rozšírenú písomným podaním z 8. marca 2024 (o sumy 13.412,- eur + 103.500,- eur), ktorú námietku súd posúdil ako žalobu podľa § 137 písm. a) CSP.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že Okresný súd Galanta vylúčil vzájomnú žalobu žalovaného na samostatné konanie dňa 7. marca 2025, teda až po otvorení pojednávania dňa 25. apríla 2023, resp. po vyslovení predbežného právneho posúdenia veci na pojednávaní dňa 4. marca 2025, kedy už vzhľadom na vyššie citované ustanovenie svoju kauzálnu príslušnosť/nepríslušnosť skúmať ani v konaní o vzájomnej žalobe, ktorú tiež začal na pojednávaní prejednávať, nemohol, a teda nemohol ani postúpiť vec Okresnému súdu Prešov s odôvodnením, že nie je kauzálna príslušný na prejednanie sporu. O podaní žalovaného (ktorý vlastne skutočnosť, že by vzájomnú žalobu bol podal, rozporuje) má tak ďalej konať Okresný súd Galanta, ktorého úlohou bude aj skúmať a upresniť prípadné nezrovnalosti, ktoré najvyšší súd z predloženého obsahu spisu overiť, resp. odstrániť nemohol [konkrétne sumy vyplývajúce z faktúr č. 202100490, č. 202100491 a č. 202100492, ktoré faktúry obsahom spisu nie sú a z toho prameniace prípadné pochybnosti, keďže v uznesení na č. l. 1 spisu o vylúčení vzájomnej žaloby (v bližšie neoznačenej sume) na samostatné konanie súd v odôvodnení uvádza, že žalovaný na pojednávaní dňa 25. apríla 2023 uplatnil kompenzačnú námietku titulom označených faktúr spolu vo výške 48.005,60 eura, avšak z výpovede žalovaného na pojednávaní dňa 25. apríla 2023 vyplýva, že sumy z označených faktúr predstavujú sumu celkom 164.049,83 eura, naviac žalovaný na predmetnom pojednávaní uviedol alternatívy uplatňovaných nárokov].

22. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd uzatvára, že za daných skutkových

okolností je nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu dôvodný a súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku, je Okresný súd Galanta ako všeobecný súd žalovaného podľa sídla žalovaného (§ 12 ods. 1, § 13, § 15 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.